СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 72. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 28. марта, 1928. VOL. XXXVI. No. 72. Jersey City, N. J., Wednesday, March 28, 1928. THREE CENTS.

НА ПОЧАТКУ РОКУ БУЛО ТУТ 1 МІЛІОН 870 ТИСЯЧ БЕЗРОБІТНИХ

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ ПРИЗНАЄ БЕЗРОБІТТЯ, АЛЕ НЕ ПРИЗНАЄ ВЕЛИКИХ РОЗМІРІВ.

ВАШИНГТОН, 26. марта. — Секретар праці Дейвис предложив сенатови звіт з обчислень департаменту праці про стан робіт. Сим звітом Дейвис признає, що дня 1. січня сього року було в Злучених Державах міліон 870 тисяч людий без роботи.

Се поважне число безробітних Дейвис старається зменшити в сей спосіб, що вказує, що сюди вже зачислено всіх страйкуючих майнерів мягкого вугля та всіх, які не мають праці через вилив ріки Міссісіпі.

Сей звіт федеральний уряд уважає відповіддю на недавну заяву нюйорського сенатора Вегнера, що число безробітних в Америці виносить пона чотири міліони.

Департамент праці обіцює скоро поміч для безробітних у публичних будівлях.

СМИТ ДОМАГАЄТЬСЯ ПЕРЕПРОСИН ВІД СЕНАТОРА НАЯ.

„СЕНАТОР НЕ МАЄ ПРАВА ЛАЯТИ".

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 26. марта. — Губернатор нюйорського стейту Ал. Смит вислав до сенатора Ная, голови сенатового комітету, що розслідже нафтові надужиття, листа, в котрім домагається від сенатора перепросин за його лайливі вислови про себе.

Ал. Смит пише, що сенатор має право критикувати, але не має права лаятися або говорити брехню про другого. В сей спосіб публичний урядник ображає не так свого противника, як громадянство.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ УРЯД ГОТОВ ДАТИ 10 МІЛІОНІВ НА ЖИДІВСЬКІ КОЛЬОНІЇ НА УКРАЇНІ.

КОМУНІСТИЧНА ГАЗЕТА ОБІЦЮЄ ДОПОМОГУ УРЯДУ.

НЮ ЙОРК, 26. марта. — Жидівський комуністичний дневник „Фрайгайт" подає телеграму Жидівської Телеграфічної Агенції, що большевицькйи уряд у Москві готов дати Жидам на піддежанне кольоній на Україні десять міліонів долярів.

Вістка подана видимо з тою ціллю, щоби заохотити американських Жидів піддержати своїми жертвами плян большевицького уряду завести жидівські кольонії на Україні.

З БОРОТЬБИ ЗА ПРЕЗИДІЯЛЬНУ НОМІНАЦІЮ.

ВАШИНГТОН, 26. марта. — Сенатор Нілі з Вест Верджінії виступив перед сенатом з промовою, зверненою проти секретаря торговлі Гувера, найповажнішого кандидата републиканської партії на номінацію сеї партії на уряд президента.

Нілі говорив, що Гувер не повинен бути кандидатом, бо він ніколи не заняв виразного становища в справах прогибіції, але раз ішов за нею, а другий раз проти неї.

ПЯНУЮТЬ ПРОГИБІЦІЮ В МЕКСИКУ.

МЕКСИКО, 26. марта. — Підчас своєї політичної промови про біжучі мексиканські справи ґенерал Альваро Обреґон, кандидат на уряд мексиканського президента, згадав про потребу заведення в Мексику прогибіції.

Зробив він се підчас промови, виголошеної в місті Сіляо, в стейті Ґванахвато. Згадував він пороки Мексиканців, з якими мусять боротися всі, що бажають кращої долі свому краєви. Між сими пороками згадав він: алькоголь, картярство й „злобний католицизм". Злобним католицизмом називав він сей католицизм, що вживає релігії для політичних цілий.

ОТВОРИЛИ ВЕЛИКИЙ МУЗЕЙ У ФИЛАДЕЛФІЇ.

КОШТИ МУЗЕЮ ВИНОСЯТЬ 15 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 26. марта. — Нині отворено формально будинок нового филаделфійського Музею Штуки, який через 10 літ ставили та який досі коштував уже 15 міліонів долярів.

На відкритте прибуло богато визначних діячів громадянських і урядових.

ОБЖАЛОВУЮТЬ ПОЛІЦІЮ ЗА ВБИЙСТВО МУРИНА.

МІЯМІ, Флорида, 26. марта. — Перед велику лаву присяжних суддів поставлено поліційного начальника Г. Леслі, якого прокураторія обжаловує, що він убив молодого Мурина Кіра, котрого він був арештував. Після зізнань поліційного агента Леслі взяв Кіра на відлюдне місце й бив його так довго, поки той не помер.

ШЕРИФ АРЕШТОВАНИЙ ЗА НЕПОСЛУХ СЕНАТОВИ.

ФИЛАДЕФІЯ, 26. марта. — Місцевого шерифа Томаса Канингема покликано нині до уряду федерального маршала, де його заарештував заступник сенатової поліції Мекгрейн.

Шерифа арештовано за те, що візваний на переслуханнє перед сенатовий комітет він не хотів послухати візвання. Для нього визначено другий термін на день 5-го квітня й щоби впевнитися, що він стане на переслуханнє, сенат приказав його арештувати.

Адвокат шерифа вніс проти арешту протест, називаючи арештованнє безправним переступленнем власти сенату.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНЦЕРТ В БРУКСЕЛІ.

Заходом Союзу Українців в Брукселі відбувся там в суботу, дня 25. лютого, український концерт, на якого програму зложилися українські пісні й думи при супроводі бандури, відспівані бандуристом Ємцем, та українські національні танці.

РОЗПАЛЕНЕ ЗАЛІЗО ЛІКОМ.

Відомий берлінський хірург проф. Бір мав у медичнім Т-ві відчит про лікування розпаленим залізом у випадках, де операція безвиглядна. Це дуже старий спосіб, має ще традицію Гіпократа. Проф. Бір прикладав його в 400 випадках при поважнім запаленню мязів, хронічній інфекції, нарушення костей, то-що, і мав прегарні висліди. Одначе користуватись ним можна тільки з незвичайною обережністю та досвідом.

СТРАШНА ПОЖЕЖА В ІТАЛІЙСЬКІМ КІНОТЕАТРІ.

В однім кіно в Моріяго, в Італії, вибухла пожежа в часі висвітлювання фільму. Серед паніки згинуло кілька осіб, а кілька ранених. Числа вбитих досі не устійнено, ранених коло 30 осіб.

ПРОЄКТ НОВОГО СВЯТА.

В кругах, зближених до Ватикану, розважають справу введення нового свята під назвою „Христос робітників". Ініціятором тої ідеї є женевський парох Шуґ, що ще в 1919 р. піддав цю думку папі Бенедиктові XV.

ВЖЕ РАХУЮТЬ ЛИТОВСЬКУ АРМІЮ.

Монархістичний парижський часопис „Аксіон Франсе" у кореспонденції з Ковна обраховує военну силу литовської армії на 40—50 тисяч правильного війська. Крім армії істнує однак на ковенській Литві військова організація шавлісів, які зоружені в кріси та скорострілі, доставлені Німцями (!). Кількість шавлісів нараховують на 12,000. Склад цієї організації, по інформаціям цього часопису, це бувші російські старшини та бувші німецькі підстаршини, набрані зпоміж безробітних.

Вкупі з шавлісами та резервістами литовська армія уявляє собою 100-тисячну силу. Шавлісів називає „французький кореспондент „наємниками Вальдемараса".

Не треба хіба додавати, що ця інформація представлена в крайньо тенденційній формі. Шавлісі, як відомо, це, дуже ідейний литовський елемент, націоналістична гвардія самостійної Литви. Що вони здебільша бувші російські чи німецькі старшини й підстаршини — це правда, але така сама правда як те, що польські та чехословацькі військові були колись австрійськими чи російськими військовими, що однак у нічому не понижує їхню національну гідність.

Підрахунок литовської армії Французами доволі цікавий прояв під теперішню хвилю.

СМЕРТНА ДОРОГА ЦАРЯ МИКОЛИ II.

Про смерть царської рідні вже стільки написано, а всеж таки час до часу виринають все нові описи й ревеляції про цю страшну трагедію. Таємниця, якою окутаний останній шлях царя, спринє творенню леґенд, в яких освітлені колись зненавиджена постать царя поневолі зискує симпатії й спочування міліонів.

Тому нема нічого дивного, що в глибокій Росії, в заглухлих селах до нині ще вдержується віра в те, що „батюшка" цар живе, та що скорше чи пізніше розгромить своїх ворогів і сяде на престолі.

Тим не менше цар разом з своєю рідньою перейшли в безповоротне минуле, дарма, що шлях, яким вони туди пішли, міг бути дещо більше людським і менше кривавим.

Про страхіття цього шляху оповідає тепер в европейській пресі бувший царський гофмайстер гр. Бекендорф.

Автор описує душевні й моральні страдання, які була примушена зносити царська пара, інтернована урядом Керенського в Царському Селі. Радикальні партії домагалися чимраз нагальніше окремого інтернування царя Миколи II. в котрійсь з твердинь, щоб відтягти його від переможного впливу його дружини. Покищо розділено царя від цариці в самій палаті, де вони зайняли окремі, пильно стережені, апартаменти. Проти відмежування царських дітей від матері запротестувала як найострійше цариця. Зате цар мусів зносити справжні тортури. Коли він виходив на прохід, окружали його салдати, ті самі, що ще так недавно готові були лизати його чоботи, тепер плювали на нього й ображували тяжкою салдатською лайкою. Старшин, якими нещасний цар подавав руку, лаяли й погрожували „революційним судом". А коли в липні 1917 р. Керенський, непевний життя царської рідні, хотів її усунути зпід Петербурга, тоді то випала царська остання подорож до Екатеринбурга, в якому ждала його смерть, страшна й жорстока як сама революція.

ТВОРЕЦЬ „ІНТЕРНАЦІОНАЛУ".

Московська преса повідомляє, що радянський уряд запрохав французького композитора Деґетера в Москву. Деґетер, що живе в околиці Парижа, в Сен Дені, у великій нужді, є творцем арії „Інтернаціоналу". У СРСР він має дістати мешкання в домі ветеранів революції, а від уряду пенсію. Цього року мине 40 літ від часу, як Деґетер склав „Інтернаціонал"; він має нині 70 літ. Тому, що „Інтернаціонал" є офіціяльним гимном радянського уряду, йому влаштують там велике свято. Якби авторський міжнародній закон забезпечував композиторам права на гонорар від кожного проспівання їхньої пісні, Деґетер був би нині міліонером!

ЩО ГОВОРИТЬ БУХАРІН ПРО СВОЇХ СОПАРТІЙНИКІВ.

У французькій пресі появився якимсь дивним способом передрук листа відомого большевицького провідника Бухаріна до бувшого народнього комісара Бріктена. В цьому листі поміщена гостра критика провідників большевизму.

Бухарін починає свою критику від Леніна, якого називає знаменитим теоретиком, Сталіна натомісць повною нулею. Нулею без значіння є також Каменев, який має виключно ту прикмету, що вміє рівночасно сідати на двох стільцях; нулями є також Зіновєв та Риков. Цілком непомітною та без значіння є вдова по Леніні, якій забаглося відіграти ролю Герострата в підпалюванню бібліотек та шкіл.

Сам автор листа, Бухарін, пише, що себе самого вважає також нулею й тому ніколи не пнявся на вищі становища в Рад. Союзі, тим більше, що його спартанські уподобання не кваліфікують його на злодія. Нулею є також усі російські большевики, які не роблять нічого иншого, крім болючих експериментів на тілі живого народу.

ПОЛЬСЬКІ ВИБОРИ ВСЕ ОДНАКОВІ.

Польські вибори мають уже свою заслужену славу. Якими вони були в Галичині за австрійських часів, такими, а то иноді й гіршими, є й тепер за пановання „найяснєйшей". От що пишуть, приміром, до львівського „Нового Часу" (ч. 30, з 5. березня ц. р.) з Коломиї про форсованнє одинки (державної листи):

Одинка напружено працює. Від двох тижнів в Коломиї правдивий празник. На передмістях людей напувають пивом і напихають ковбасою. На однім передмістю йде денно 7—10 бочок пива. Агітатори одинки обіцяють по селах парцеляцію двірських грунтів, залізницю на Косів, Жабє, Кути й залізницю на Обертин; в кожнім містечку обіцяють електрівню. Всі інваліди й вдовиці, що добирають ренти, дістали формальний наказ голосувати на 1. Такий самий натиск робиться на учителів.

СМІЛИВИЙ ВЛОМ У РАДОМІ

В Радомі вломилися невідомі люде до почтового будинку й розбивши огнетревалу касу, „випороли" з неї понад 112,000 зол. До Радома виїхав начальник варшавської слідчої поліції Сухенек з великим штабом агентів.

ВСЕ БІЛЬШЕ ВЗАД.

З Риги доносять, що радянський уряд впровадив у Радянськм Союзі нову систему оплат за науку в школах, яка вповні перечеркує дотеперішню засаду дарового навчання. Оплати в низших школах виноситимуть 10 відс. місячного приходу батька родини, а у висших школах пересічно 250 карб. річно. Для комуністичної молоді буде признана деяка кількість стипендій.

НІМЦІ ПРОБУЮТЬ ПЕРЕЛЕТІТИ ОКЕАН

ДОЛЕТІЛИ ДО СТОЛИЦІ ІРЛЯНДІЇ. ЖДУТЬ НА ПОГОДУ. В СЕРЕДУ РАНО ПУСТЯТЬСЯ В ДОРОГУ ДО НЮ ЙОРКУ. БУРІ НА МОРЮ. ТІЛЬКИ ЧУДО МОЖЕ ЇХ ВРАТУВАТИ ВІД СМЕРТИ.

ДАБЛИН, 26. марта. — Сегодня по полудни надлетів з Німеччини літак Бремен, відбувши майже десять-годинну подорож. Це той самий літак, який вибирався тамтого літа в дорогу з Европи до Америки і мусів через бурю і мряку завернути з дороги. В літаку були: Барон Ґунтер фон Гінефельд, капітан Герман Кель і сержант Артур Спиндлер.

Барон Гінефельд вложив в аероплян і подорож всю свою готівку та все, що тільки міг дістати від своїх приятелів, щоби сфінансувати оту роботу.

Подорож держали в повнім секреті, бо боялися, що коли про неї довідається німецький уряд, влада не дозволить на вилет. А в Німеччині загальний сентимент проти таких летів, бо вони получені майже з певною смертю.

Бремен це літак системи Юнкерса, одномоторовий, але виеквіпований так, що може відбути дорогу, довгу на 4,500 миль. Може летіти 123 миль на годину. Його повний тягар при злеті до дороги через океан буде виносити 8,140 фунтів. Буде міг вдержатися в воздусі через 45 годин.

Капітан Кель належить до найкращих німецьких летунів і має за собою як найкращі рекорди та відзначення з часів світової війни.

Метеорольоґічне бюро подає, що погода на океані дуже погана, бо майже на цілій дорозі шаліють бурі, тільки на побережу Ірляндії трохи погідно і це готово спонукати летунів до вилету. Сніговиця буде переслідувати летунів майже аж до самого Ню Йорку, тому тільки якесь чудо може їх спасти від неминучої смерти.

ПАПА КРИТИКУЄ ФАШИСТІВ.

ВЕЛИКА СЕНЗАЦІЯ В РИМІ, НІХТО НЕ ЗНАЄ, ЩО ЗА ПРИЧИНА. КАЖУТЬ, ЩО ЦЕ НІМЕЦЬКІ ВПЛИВИ.

РИМ, 26. марта. — Сталася подія, якої ніхто не надіявся. В часі, коли всі писали і говорили про те, що „римська квестія" буде мирно полагоджена і Ватикан погодиться з італійським урядом, виступив папа з острою критикою фашизму. В своїй промові до політичної католицької партії, національно-католицького центру, заявив папа, що коли він не виступав досі проти деяких фашистських метод, то це було тільки тому, що не хотів наробити ще більшого лиха і тому мовчав. Папа підніс, що спосіб, в який фашисти подають науку, виказує противорічности і незнаннє найбільш елементарних педагогічних принципів. Мимо того, фашисти беруть монополь не тільки на фізичне, але й на духове та моральне виховання молоді.

Ніхто не знає властивої причини ось того виступу папи, який потягне за собою далеко йдучі консеквенції, бо напружить відносини між Ватиканом а Муссолінієм. Кажуть, що до того кроку причинився віденський кардинал Піфль, котрий відвідав тепер папу і вніс жалобу на фашистів, що не дозволяють Німцям в Полудневім Тиролю навіть на науку релігії в німецькій мові.

СОВІТИ БУДУТЬ ДАЛІ СЛАТИ ОРУЖЄ ДО КИТАЮ.

МОСКВА, 26. марта. — Японія хотіла наклонити совіти до порозуміння в справі того, щоби здержати висилку оружя до Китаю. Совіти відповіли, що другі держави держать в Китаю свої армії, фльоту та гармати, то і совітам нема причини відмовлятися від того, щоби висилати в Китай муніцію.

КОНЕЦЬ ДІТОЧИМ СУПРУЖАМ.

ПАРЛЯМЕНТ УСТАНОВЛЯЄ ГРАНИЦЮ: ДЛЯ ДІВЧАТ 14 ЛІТ, ДЛЯ ХЛОПЦІВ 18.

ДЕЛІ, Індії, 26. марта. — Доперва тепер розпочато дійсну кампанію проти одної з многих індійських язв, себто проти діточих супруж. Індійський парлямент дебатує тепер над проектом, який обмежує вік супружа. Дівчата не будуть могли виходити заміж нижче 14 року життя, а хлопці низше 18 року. Всі инші умови будуть неважні. Проєкт цей перейде і стане законом.

ПОЛЬЩА ВІДДАЄ ЛИТВІ ЗАГАРБАНИЙ ЛІТАК.

В ТОЙ СПОСІБ ХОЧЕ ЗАМАНІФЕСТУВАТИ СВОЮ ПРИЯЗНЬ І ДОБРУ ВОЛЮ.

ВАРШАВА, 26. марта. — Щоби підготовити литовсько-польські переговори, що розпочалися в Кенігсберґ в Прусії, Польща висилає з Варшави до Вильна загарбаний нею литовський літак. З Вильна заберуть його до Ковна литовські летуни. Літак той був змушений через нещасливий випадок злетіти перед трома роками на польську територію, а Польща скористала з нещастя і літак сконфіскувала. А тепер його віддає. Кажуть, що сталося це за намовою Червоного Хреста, який радив Польщі це зробити, щоби прихилити до себе Литовців та настроїти їх до Польщі більш уґодово.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA” ([illegible])
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at [illegible] Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: (Поодиноке число три центи)	
Per year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
Per year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи”: 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МАНІВЦЯМИ ЧИ НАВПРОСТЕЦЬ

Багата наша українська земля не тільки в нафту, вуголь, пшеничні поля і інші добра, але й — на політичні орієнтації. На кого то ми на протязі нашої довгої історії не орієнтувалися: на Варягів, Половців, Татар, Візантію, Турків, Шведів, Москалів, молдавського господара, Ляхів, центральні держави, антанту, Вилзона, червоний інтернаціонал і т. д. На всі чотири сторони світа розбігалися наші орієнтації і добігали навіть аж до нового світа — до Вилзона. Богу дякувати, самі історичні обставини зліквідували нам дві політичні орієнтації: на північ і полудне. Вже не орієнтуємося на Шведа ні на Турка, принаймні тепер, але зате нещаслива доля не визволила нас ще з неволі двох других орієнтацій: на захід і схід. І от тепер, коли треба нам розбудовувати своє власне життя, маємо ще багато таких кулявих політиканів, що ще досі не звикли на своїх власних ногах ходити. Погана австрійська школа вчила наших людей орієнтуватися на „тата” у Відні. І наші посли тільки те й знали, чого навчилися у Відні, коли йшли тамтуди жалуватися в парляменті чи перед „найяснійшим паном” на Польщу. Не стало Відня і треба шукати нового орієнтаційного центру. І от одні знаходять його у Варшаві і делікатно називають це орієнтацією на ЗАХІД, а другі до Москви і називають це орієнтацією на СХІД.

По великім, самостійницьким революційнім зриві, по всіх наших невдачах, коли уми наші починають дозрівати і успокоюватися, коли національна трагедія по тім і тамтім боці Збруча видвигнула в нас один клич: КЛАСТИ ВЛАСНИМИ СИЛАМИ підвалини під самостійну українську державу, підносяться в нас отут на іміграції знова питання: На кого нам орієнтуватися: на схід чи захід? Куляві політики думають, що нарід наш до суду-віку буде гайнувати час на вічні орієнтації, що ми далі ще те немовля, котре другі мусять колисати і виховувати. Міліонові жертви лягли в землю за те, щоби нас навчити, що Москва і Варшава, це однакові вороги нашого народа, на котрих годі опиратися, бо орієнтація на котрогонебудь з них, це загибель українській державі і українській культурі. І шкода паперу і труду на непотрібну дискусію, котрий з тих ворогів менше шкідний для українського народа. Бо така дискусія відвертає тільки нашу увагу від борби з ворогами, а вчить нас орієнтації на спасеннє з боку ворога. Це безглуздє коштувало нас вже сотки літ поневолення і того рабства, що ще досі не дає нам віряти у власні сили, в духові вартости нашого народа і в можність духового і державного відродження без помочі з боку Варшави чи Москви. Доволі вже тих крутих доріг. А пора знати, що ніхто нам не збудує української держави, коли ми її самі не збудуємо і то о власних силах.

НЕ ОДНАКОВОЮ МІРОЮ

Московські большевики, намагаючись роздути пожар світової революції, попікшися в Европі, звернули свою особливу увагу до країв Сходу, щоби там горячими зазивами до кольоніяльних чи напів кольоніяльних східних народів шкодити інтересам держав — метрополій, спричинювати розрухи, бойкот товарів, а то й війну.

Ця робота має на увазі тільки інтереси імперіялістичної Москви, що хоче здобути вплив на Сході, позбуваючись небезпечних конкурентів, Америки, Англії, Японії. Тому боротьба з ними, що триває вже кілька років, провадиться всякими можливими і неможливими способами, бо-ж для Москви, як це часто говорив Ленін, усі способи дозволені. І, розуміється, на організацію „Революції” на Сході щедро витрачується народні гроші, здерті з наших братів, що їх приналежність до „Союзу” Москва „самоопреділила збройною силою”.

Розпоряджаючи грішми, большевики потворили спеціяльні організації, яких завданням є допомагати державним органам Москви в приготованню ґрунту для московського імперіялізму. Улюбленим гаслом Москви, яке вона кидає в маси східних народів, це гасло національного визволення, те гасло „самоопределеніе вплоть до отделенія”, яким большевикам удалось забрати Україну. Вони підтримують визвольно-національний рух на Сході навіть тоді, коли він не має в собі нічого большевицького. Останніми часами в звязку з висилкою з Англії парляментарної комісії на чолі з Саймоном до Індій, пропаганда проти всіх спроб наладити життя цього величезного краю прибрала незвичайні розміри. В Ташкенті, в центрі пропаганди та організації протианґлійського руху в Індіях, зібрано не тільки військо та 140 літаків; там утворено цілий штаб, що по всіх правилах большевицької науки провадить свою роботу. Встановлено навіть радіо-посилача, через який в мовах англійській та індуській посилаються заклики до повстання. Виходить у цих мовах велика сила відповідної літератури та кількість газет. Що в цих газетах пишеться, можна довідатись з московського варіянту.

Пишеться там приміром в органі Москви в Ташкенті:

„Національний революційний рух в Індіях не загас, якби то здавалось поверховним обсерваторам. Індії домагаються категорично признання їх незалежности. Без сумніву, що осягнення цієї цілі мусілоби завдати удар британському імперіялізмови. Тому то власне британські імперіялісти не можуть виповнити навіть сотої частини тих обіцянок, якими вони шахували в Індіях, хотячи принаймні хвилево вгамувати націоналістів. Індії являються надто важливою підставою й основою економічного англійського імперіялізму, щоби міг він їх виріктися добровільно. Зрештою Індії являються дуже важною стратегічною базою для Англії на Далекому Сході”.

Як бачимо, орган Москви в Ташкенті зворушений нещасливою долею народів Індій. Та ми можемо його слова звернути й проти „визволительки” Москви. Коли поставимо на місце Англії московських большевиків, а на місце Індій Україну, то „щира” большевицька оборона поневолених імперіялізмом народів повернеться в дійсно щире й правдиве обвинувачення проти московського імперіялізму.

Словами большевицького органу, але наповненими українським духом, ми можемо це так переказати: **„національний революційний рух на Україні не згас, якби то здавалося поверховим обсерваторам. Україна домагається категорично признання її незалежности. Без сумніву, що осягнення цієї цілі мусілоб завдати удар московському імперіялізмові. Тому то власне московські імперіялісти не можуть виповнити навіть сотої частини тих обіцянок, якими шахували вони на Україні, хотячи принаймні хвилево вгамувати націоналістів. Україна являється надто важливою підставою й основою економічного московського імперіялізму, щоби міг він її виріктися добровільно. Зрештою Україна являється дуже важною стратегічною базою для Московщини на Близькім Сході”.**

Якою мірою Москва міряє инших, такою самою мірою треба міряти й її, щоби побачити всю дійсність її божевільного імперіялізму.

УКРАЇНСЬКА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ СОЙМУ

Львівський часопис „Діло” подав спис Українців, які зістали вибрані послами при послідних виборах до сойму.

В тім списі нема сенаторів, бо вибори до сенату відбулися тиждень пізнійше. Кого з Українців вибрано до сенату, на разі ще не знаємо.

І. Посли Українського Національно-Демократичного Обєднання.

Виборчий Округ 48 (Перемишль): 1. **др. Володимир Загайкевич,** адвокат з Перемишля.

Виборчий Округ 49 (Самбір): 2. **Тершаковець Гринько,** селянин зі с. Якимчиць, пов. Рудки; 3. **др. Біляк Степан,** адвокат у Городку Ягайлонськім.

Виборчий Округ 51 (Львів-Сокаль): 4. **др. Дмитро Левицький,** адвокат у Львові, голова Українського Національ-Демократичного Обєднання; 5. **Ліщинський Іван,** зльокавтований учитель у Львові; 6. **Кохан Володимир,** селянин зі с. Тудорковичі, пов. Сокаль.

Виборчий Округ 52 (Стрий-Калуш): 7. **др. Куровець Іван,** лікар і директор „Народньої Лічниці” у Львові; 8. **Луцький Остап,** директор Повіт. Союзу Кооператив у Стрию; 9. **Великанович Дмитро,** управитель школи в Конколювці, пов. Ряшів; 10. **др. Блажкевич Іван,** адвокат у Дрогобичі; (заст. **Максимович Антін,** урядник нафтового підприємства „Ліманова” в Бориславі).

Виборчий Округ 53 (Станиславів): 11. **Михайло Галущинський,** голова „Просвіти” у Львові; 12. **Паліїв Дмитро,** редактор „Нового Часу” у Львові: (заступник: **о. Ганушевський Михайло,** парох с. Угорники, пов. Станиславів).

Виборчий Округ 54 (Тернопіль): 13. **о. Леонтій Куницький,** [illegible] у Львові; 14. **др. Степан Баран,** адвокат у Тернополі; 15. **Заваликут Іван,** канд. адвокатури в Копичинцях; 16. **Кунько Андрій,** господар зі села Чернилів Руський, пов. Тернопіль; 17. **Яворський Олекса,** кооператор в Підгайцях.

Виборчий Округ 55 (Золочів): 18. **Целевич Володимир,** генеральний секретар УНДО у Львові; 19. **Вислоцький Олександер,** господар зі села Лешнів, пов. Броди; 20. **о. др. Пеліх Володимир,** греко-кат. парох Радехова; 21. **Кузик Степан,** адв. кандидат з Рогатина.

На Волині здобула листа ч. 18 у луцькому виборчому окрузі (ч. 57) один мандат. Дістав його **п. Серветник.**

З державної листи здобуло Українське Національно-Демократичне Обєднання чотири мандати. Припали вони: 22. **д-рові Дмитрові Левицькому,** голові УНДО; 23. **Хруцькому Сергієві,** б. послові; 24. **Міленї Рудницькій-Лисяк,** учительці учит. семинарії у Львові; 25. **Михайлові Струтинському,** редакторові у Львові.

II. Посли Української Соціялістично-Радикальної партії.

Виборчий Округ 49 (Самбір): 1. **Микола Рогуцький,** селянин у Купновичах, пов. Рудки.

Виборчий Округ 53 (Станиславів): 2. **др. Лев Бачинський,** адвокат у Станиславові; 3. **Петро Шекерик-Доників,** селянин у Жабю; **4. Клим Стефанів,** міщанин у Коломиї (цей мандат досі непевний); (заступник: **Темницький Володимир,** урядник Каси Хорих у Львові з української соціял. групи „Вперід”).

Виборчий Округ 54 (Тернопіль): 5. **др. Ладика Дмитро,** адвокат. кандидат у Тернополі.

Виборчий Округ 58 (Кремянець): 6. **Семен Жук,** просвітний інструктор у Кремянці; 7. **Антін Ниминський** кооператор в Здолбунові (цей мандат теж досі непевний).

З листи ч. 22. вийшли крім того в **перемиському** виб. окрузі ч. 48 **проф. Зубрицький Володимир, безпартійний** і в **Луцькому** (57) виб. окр. **Власовський Іван,** учитель гімн., теж **безпартійний.**

З державної листи здобудуть соціялісти-радикали два мандати, які припадають: 8. **д-рові Бачинському** у Львові; **9. Жукові Семенові.** Їх заступниками з державної листи є: **др. Когут Осип,** адвокат у Богородчанах і **Темницький Володимир,** з соціял-демокр. групи „Вперід”).

III. Посли українських інтернаціоналістів.

Виб. Округ 51 (Львів): 1. **Вальницький Кирило,** редактор „Сель-Робу” у Львові (Сель-Роб-Лівиця).

Виб. Округ 57 (Луцьк): 2. **Козицький Сергій,** б. посол; 3. **Волинець Степан,** приватний учитель у Львові (оба зі Сель-Робу правиці).

Виб. Округ 58 (Кремянець): 4. **Чучмай Максим,** б. посол (Сель-Роб правиця).

Виб. Округ 59 (Берестъ): 5. **Грецький Іван** з пов. Косів; 6. **Хам Микола,** студент у Львові; **Тобіс Франціпшек** з Берестя — всі зі Сель-Робу лівиці.

Українська Партія Праці здобула в окр. 55 (Золочів—Бережани) один мандат, який припав **д-рові Мих. Західному.**

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Повідомляється членів Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, що квартальні збори відбудуться в середу, дня 4. квітня 1928 під ч. 435 Main St., в год. 6.30 вечером. Проситься членів обовязково прибути на збори та виповнити всі свої залеглости; в противнім разі заряд Товариства буде мусів суспендувати довгуючого члена. Також проситься тих членів, котрі передають свої вкладки через других а сами на мітінґи ніколи не приходять, щоби прибули на сей мітінґ. Неявившийся член на сей мітінґ буде караний 50 ц., а урядник 1 дол. Маємо важні справи до полагодження. Сей мітінґ перенесений через латинські свята. Будемо приймати членів до У. Н. Союза без вступного. — Гнат Лучків, предс.; Петро Криловський, секр.

Знавець.

— Я рад би вмерти!
— А колиж твоє весілля?

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(69)

На зборах найбільше виступали представники полку Полуботка, особливо прап. Каличенко, що потім перейшов до большевиків і, взятий у полон, був порубаний шаблями своїми-ж козаками. Виступи їх мали характер обвинувачення Центр. Ради і Генер. Комітету в байдужому ставленню до домагань Полуботківців і до страждань їх; в угодовській політиці, в слабій активности і т. д. і т. д.

Тут цілком зясувалось, що організатори цього виступу мають намір ударити в двох напрямках; проти своїх центральних революційних установ і проти російської влади тимчасового уряду на Україні.

Представники Центральної Ради й Генерального Комітету дали відповідні розяснення та зясували докладно тактику цих установ і напрям їх роботи. Особливо яскраву промову сказав С. В. Петлюра, який, зясувавши умови праці Генер. Комітету, його наміри, плян роботи й тактику, закінчив її приблизно такими словами:

„Що-ж торкається погроз на адресу Генерального Комітету, то по перше: Генеральний Комітет не є обраний лише голосами тих, кого тут репрезентують ті, що нападають на нього, а тому він і не відповідальний перед ними, [illegible] лише перед всеукраїнськими військовими зїздами, волю яких він творить. Друге: члени Генерального Комітету, політичні робітники ще за царських часів, жадних погроз не бояться”.

На поставлене ним запитання про довіря Комітетові зборами була дана позитивна відповідь майже усіма голосами проти трох-пяти „застрільників”.

Все таки активісти у своїх намірах виступити й захопити владу не спинилися, хоч і бачили, що співчуття в других українських частинах залоги не знайдуть. Вони лише змінили свою тактику і відмовившись від протестів проти Ц. Ради та Генер. Ком., виставили такі домагання:

„1. Визнання Центральної Ради й Генерального Комітету через тимчасове правительство Росії верховною владою на Вкраїні;

„2. Проклямування Центральної Ради верховною владою на Вкраїні до скликання укр. установчих зборів, а Генерального Комітету — верховною українською військовою владою;

„3. Визнання через Центр. Раду й Генер. Ком. 2-го українського пішого полку імени гетьмана Павла Полуботка дійсним полком.

Зокрема, Полуботківці заявили, що при здійсненню цих домагань вони негайно вийдуть на фронт. До цього закликали вони приєднатись і другі військові українські частини, але ті категорично відмовились.

Командуючий військами Округи полк. Оберучев, упевнившись, що за день-за два Полуботківці активно виступлять, виїхав до Житомира, щоби забезпечити себе від тих неприємностей, що випалиб на його долю, якби він попав до рук „бунтарів”, а також щоби спокійно вичекати розвиток „мятежа”, поки в нім приймуть участь і центральні встанови. Потім, подавивши „вооруженной рукой мятеж”, за одно зруйнувати й центри українського національного руху.

* * *

Ранком 5/18 липня в кімнату до мене зайшов член комітету Горемика-Крупчинський і повідомив, що цієї ночі виступили Полуботківці й вже захопили владу в свої руки.

Це повідомлення мене не здивувало, але я все таки поспішив одягнутись.

Виходжу на вулицю в семій годині вже. Тихо, спокійно. Заходжу у помешкання Генер. Комітету. Там теж усе спокійно, вартові на місцях. Вартовий писар розказує, що Полуботківці вже біля арсеналу озброюються.

Сідаю в авто й їду до арсеналу. Тут також спокійно. Йде ділова жвава праця по озброєнню полку. Усі двері величезного будинку арсеналу відімкнуті, а перед кожними з них стоїть велика черга салдатів. То Полуботківці одержують зброю.

Вступаю з їх вожаками в розмову, головним чином з прап. Осадчим. Він оповідає, як вони легко обеззброїли міліцію, заарештували начальника її, поруч. Лепарського, коменданта Києва генерала Цитовича, але останнього, так собі, мовляв, лише для „форми, бо він неприємностей Українцям не робив”. Обсадили деякі установи: державний банк, залізничий двірець, телеграф і ин. своїми військовими відділами.

До Центральної Ради й Генерального Комітету ставляться з повним довірям і прохають їх лише не перешкаджати їм закінчити своє діло, ліквідації російської влади в Києві, що вони так успішно почали з „голими руками”.

Повертаючись назад, я стрівав декілька патронів Полуботківців. Деякі з них, пізнавши „допотопне” авто Генерального Комітету, пропускали його не затримуючи, а деякі з них спиняли його, але, пізнавши мене, прохали ввічливо вибачення за стримання.

Ближче до Центральної Ради почав стрічати уже поставлені застави Богданівського полку, між якими й патрулями „бунтарів” жадних непорозумінь не було. Перші стояли й стерегли підступи до Центр. Ради, а другі робили своє повстанче діло поза межами цієї полоси. Як тих, так і других страшенно обурювали відомости, що на вулицях Києва появились юнацькі школи і, здається, кірасири. Завжди було чути з обох боків, одне й теж: „І якого чорта ці кацапи вмішуються сюди”.

Жадних грабунків, або бешкетів не було. Все робилося спокійно, поважно, як видно, по добре випрацьованому пляну.

Повернувшись назад, я більшу частину членів Генер. Комітету знайшов за звичайним їх сніданком у „Ліфляндії”.

Не умовляючись, всі ми рішили вичікувати розвитку подій. Для нас уже стало ясно, що у Києві військове командування не має сил, потрібних для ліквідації вже успівшого добре озброїтись полку, а тому повставала певність, що штаб Округи визнає своє безсилля й нарешті звернеться до Центр. Ради та Генер. Комітету, чим остаточно підірве свій авторітет і значіння в Києві.

Перше офіційне засідання в цій справі довелося зробити Генер. Комітетови у свому помешканню в 11 годині. Безпосередньою справою, що привела до цього, був наказ полк. Капкана, яким він самочинно оголосив себе начальником київської залоги. Це вже було втручання в боротьбу між штабом Округи й Полуботківським полком офіційної особи: командіра українського регулярного полку й разом з тим члена Генерального Комітету. Наказ цей постановою Комітету скасовано.

У штабі київської округи була спочатку повна розгубленість, а тому перші кроки до вгамування бунтарів були зроблені, коли повстанці добре озброїлись і заняли позиції на валах фортеці біля арсеналу. Проти них кинув штаб військові школи та інжинірні війська. По короткій перестрілці, після того, як Полуботківці дали опір і поранено 3 чоловіків з наступавших, спроба ліквідації „мятежников” у такий спосіб була залишена.

О пятій годині вечером Полуботківці правильними кольонами, по четам, зі співами й вигуками Слава! вирушили у свої (Грушківські) касарні, навкруги яких були загодя улаштовані ними добрі шанці. До своїх касарень вони пройшли спокійно, бо всі московські застави і українські пропускали їх: перші зі стиснутою злобою, а другі з повним співчуттям.

З самого початку виступу штаба округи надіслав телеграфічне повідомлення до Петрограду про „большевицький” виступ „українських дезертирів”. У відповідь на це тимчасовий уряд звернувся до командуючого військами й разом з тим до Генерального Комітету з пропозицією вжити всіх заходів до ліквідації повстання.

Тому, що телеграф знаходився у повному розпорядженні командуючого військами, він мав можливість затримувати неугодні йому телеграми, що йшли з Генер. Комітету, або до Комітету. Так і на цей раз телеграфічне звернення тимчасового уряду до ненависного Оберучеву військового українського вищого органу затримано й не передано нам своєчасно.

Лище по невдалій спробі заступника командуючого військами генер. Трегубова, зліквідувати виступ власними силами, звернувся він до Центральної Ради з проханням допомогти йому в ліквідації повстання, посилаючись на телеграму тимчасового уряду, яку мусів тепер передати Раді.

Центральна Рада поставила вимогу, щоби справа ліквідації повстання була передана цілком в її руки, для чого Генеральний Комітет призначив свого члена генер. майора Генерального Штабу Кондратовича.

Дуже не хотілось ген. Трегубову усовуватися від справи ліквідації виступу Полуботківців, бо цим він стверджував своє безсилля установити лад. Але що було робити, коли Центральна Рада й Генер. Комітет, поставивши таку умову, залишались і далі що до ліквідації виступу пасивними, звертаючи свою увагу лише на те, щоби не виникло кривавих, чи грабіжницьких ексцесів. Для того їх делегати розїздили по загроженим місцям Києва й не раз були в касарнях Полуботківців. „Повстання” протікало мирно. Але все таки заходи російського військового начальства до ліквідації його залишилися без жадних наслідків.

Нарешті вже над вечер 5/18 липня приїхав до Центральної Ради генер. Трегубов з остаточним проханням взяти на себе ліквідацію повстання. Наслідком переговорів з Радою звився слідуючий його наказ:

(Дальше буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ МОЖНА ПОСИЛАТИ КНИЖКИ І ЧАСОПИСИ ДО СТАРОГО КРАЮ.

Пише др. Клодницький, щоби тутешні українські часописи посилати націй рідні до краю. Добра думка, але чи легко її перевести? Знаючи тяжке положення нашої школи та преси в рідному краю, я зібрала 25 книжок та кілька чисел „Свободи" в один пакунок і відіслала до свого брата на Сокальщину. Пакунок післано register, за який я заплатила поверх двох долярів, але пакунок повернувся назад і прийшлося заплатити вдруге. „Пані" з Перемишля повернули з написом, що книжки і газети заказані. Отже прийшлося заплатити поверх трох долярів за панські вибрики. Я звернулася тоді до польського конзуля в Ню Йорку, а той почав короводи, удав наівного та зажадав точного спису книжок та часописей.

Прийшлося махнути рукою та на нічому скінчити.

Думка отже д-ра Клодницького, щоби попирати українську пресу, добра, але як тут зарадити в такому випадкові? Коли так кожний буде посилати і тратити, то чи не лучше тих кілька долярів, що має коштувати поштова оплата, посилати впрост до краю на пресовий фонд? А може хто знає інший спосіб, що зробити, щоби пакунки з книжками та „Свободою" доходили до Галичини, — хай подасть.

Павлина Коцюбинська,
Палмертон, Па.

—o—

ЗВЕРНІМ НАШІ СИЛИ НА ХОСЕННУ ПРАЦЮ.

В 70. числі „Свободи" з 25. с. м. читаємо, що Жиди з Америки дають мілиони на жидівські кольонії на Україні. Мені зараз насувається питання: а що роблять Українці в тім напрямі, щоби помочи зберечи свою націю. Правда, у нас мілионерів нема, та чи не можна взятися до такої роботи в меншому маштабі, після наших сил? От в тійже „Свободі" (ч. 184. з 10. серпня м. р.) порушував подібну справу наш агроном Степан Куропась з Шикаго, а ходило о купно 1.200 моргів грунту в Яворівщині за суму 27.000 дол. в тій цілі, щоби ту землю розпарцелювати поміж наших селян. Про таку суму ми вже маємо право думати, та що сталося? На його зазив залледво трох фармерів в Зл. Державах відгукнулося (про це я дізнався з переписки), які були готові закупити собі по 20 моргів поля. Розуміється, землю ту закупили Поляки та розпарцелювали між кольоністів-мазурів. Цікаво при тім те, що в тій справі ніхто навіть більше не забирав голосу на сторінках преси. А прецінь не реальна праця для народа. Я розумію, що нам тяжко взятися за таке діло, тому, що ми неприготовані, не маємо відповідних до цього організацій економічних, та годі це залишати на боці. Коли ми присвятили економічним справам стільки часу, як тратимо на релігійні спори — то певно вислід з такої праці був би інший. Була би користь.

Я певний, що коли б ми звернули більше уваги на економічну сторінку нашого життя, то за кілька літ і ця справа, яку на початку статті я порушив, не була би нас так недосяжною як сьогодня. На мою думку таку акцію і інші їй подібні не скорше зможемо перевести в життя, аж тоді, коли будемо мати свій власний український банк в Америці. Бо тільки банк є спосібний фінансувати такі підприємства, до банку нарід має більше довіря, банк може бути посередником між нами а краєм.

Цікаво ще, що в тійже нотатці „Свободи" ...[illegible] Америк... канську-Жидівську Спільну Корпорацію. Ми знаємо, як мало займаються Жиди фармерським ремеслом, а глядіть і таку інституцію вони удержують. А щож ми на це, рільничий народ?

В. Т.
Ню Йорк, Н. Й.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.
Віче в справі будови Народнього Дому.

Дня 18-го березня відбулося в українській галі віче в справі будови Народнього Дому в нашій місцевости. Віче скликано такими товариствами та братствами міста Перт Амбою: Николая, Січи, Василія, Михаїла, Ситизенським Клюбом та Церковним Братством.

Простора галя була наповнена по береги не лише мешканцями самого Перт Амбою, але й ближчих його околиць. Віче відкрив короткою промовою громадянин Г. Демкович, який зазначив, що Українці з Перт-Амбой треба тісніще обеднати в одну національну громаду та розпочати більш активне політично-культурне життя. Лише добре організована громада може стати відповідним політичним чинником в життю свого міста. Лише тоді, коли Українці з Перт Амбою будуть уявляти собою міцну, добре організовану групу, з ними будуть числитися місцеві муніципальні та політичні американські діячі, що дасть користи для Українців, як повноправних не лише юридично, але й фактично громадян Америки.

Після короткого вступного слова покликано на вічевого голову гром. І. Варверчака, який, подякувавши за вибір, покликав двох секретарів: С. Кордіяка та Г. Мисака.

Першу промову виголосив др. В. Клодницький. Він говорив на тему потреби міцної національної організації всіх Українців. Давши коротеньке порівнання з тим, в якому стані політично-державного та культурно-національного життя перебував український нарід ще пару десятків років тому й в якому стані він тепер є, бесідник підкреслив величезний поступ. Період нашої боротьби останнього десятиліття за національно-культурне відродження та за свою власну державність треба уважати так значним поступом нашого народу, що тепер не може бути вже сумніву щодо певности створення своєї власної держави.

Характеризуючи сучасне життя Українців в Америці, бесідник зазначив, що так звана релігійна боротьба, яка провадиться в греко-католицькій церкві в Америці, не є властиво релігійною боротьбою за якісь церковні догми, а в першу чергу боротьбою українського іміґранта за церковне майно, набуте його тяжким трудом. То лише епископ Богачевський та його прислужники намагаються надати цьому іншій характер, а тут ходить головно о контролю над господаркою народним майном. Бесідник висловив упевнення, що наш нарід вже вийшов зі стану безголосого раба й зможе тепер оборонити свої національні, релігійні та економічні інтереси.

Гром. В. Кедровський говорив на тему значіння організованости Українців взагалі, а окрема про значіння й потребу будови народних домів. Закликав до тіснійшого зорганізування всіх Українців взагалі, а з окрема про значіння й потребу народних домів. Закликав до тіснійшого зорганізування всіх Українців міста Перт Амбою та його околиць, вказуючи на приклади інших народів, що завдяки своїй національній свідомости та організованню в американському життю.

Говорячи про необхідність найтіснійшого обеднання всіх українських національних організацій в одну велику спільну організацію, звязану загальними інтересами боротьби українського народу за свою державність, за культурно-національний розвиток та за здобуття всіх прав, як американських громадян в державно-політичному та публичному життю Америки, бесідник надмінив, що лише наші вороги виступають проти необхідности ширших обєднань та кооперування в певній діяльности українських національних організацій. Особливо звернув увагу на те, що в національному нашому обєднанню повинні рішуче відкидатися всі льокальні розбіжности ріжних організацій, дрібничковість, нетерпимість і т. д. Звернувши увагу на те, що в галі було присутних яких пів сотки Придніпрянців, бесідник з притиском підкреслив, що зразок розеднуючої праці в інтересах розєднування над Українцями виявили Московщина та Австрія, коли кожна з тих держав вела шалену агітацію ненависти серед одноцільного українського народу, поділяючи його на Галичан та закордонців. Обом державам це було потрібне, щоби лекше панувати над Українцями.

Особливо Московщина, крім звичайних своїх жандармів для боротьби з українством вживала священиків і православної церкви, — а в Росії сам цар був головою церкви і першим жандармом. В Америку Росія не могла послати своїх жандармів, то посилала сюди своїх попів на чолі з їх генералами-епископами. Вони тут потворили ріжні „руськія" церкви з галичан, карпатороссів, малороссів і т. д., відбиваючи їх від рідного українського народу. Тепер московська церква розпадається, а на її місце створено українську національну церкву, яка єднає православних Українців всіх земель в одне ціле.

Місце давньої Австрії заняла Польща, яка, підписавши конкордат з Римом, має тепер до своїх послуг в Америці жандармів церковних, що проголошують тут рутенщину, прагнуть до облатинщення та спольонізування нашої еміграції, а для того стараються всіма силами розбити українське народне життя в Америці. Тому, бесідник закликав не піддаватися ріжним нашептам, подзюджуванням то що, які ведуть до розбиття, памятаючи, що лише в організації сила.

Гром. Буката закликав присутних раніше ніж приступити до будови народнього дому, зорганізуватися в одну велику спільну громаду, створивши обєднання товариств у Перт Амбою.

Вирішено, що дальші кроки до фактичного переведення в життя обєднання товариств та до приступлення до будови дому будуть робити уряди товариств. Дім треба розпочати будувати негайно, як тільки праперті, на яких стоїть Українська Галя, повернуться від епископа знову до громади. За це саме йде тепер судовий процес.

Присутний.

—o—

МЕДИСОН, ІЛЛ.
Українці, єднаймося!

Місто Медисон, Ілл., закутина може й досі загально невідома. В 1912. році збудував тут громадянин Андрій Сойка, Угро-Русин, церкву Покрови Пречистої Діви Марії. Церква мала, але гарна і в прекрасному положенню. Медисон, це маленьке містечко. Окрім Українців є тут Болгари, Серби, Хорвати, Чехи та Греки, кілька Німців, Жидів та Мадярів. Є фабрики, що працюють на велику скалю, де найменча заробітна платня пять долярів. Життя рухливе. Українці стратили провід у церковному життю, а разом завмерло і життя політичне.

Сьогодня воно відновляється і будиться зі сну. Тож протрім очі і йдім на сходяче сонце. Гуртуймося: Гірняк, чи Подоляк; Лемко чи Гуцул; Галичанин чи Угро-русин. Станьмо разом під прапор наших батьків — прапор жовто-синій.

Союзовець.

Хлопці.

— Перестаньте битися, то кождий дістане по центові.

— Ні, дайте доперва для побідника.

ЩЕ „ГАЛІШЕНИ" ТА АВСТРІЙЦІ.

(З вінніпеґського „Українського Голосу").

Домініяльне статистичне бюро в Оттаві оголосило вислід перепису, населення провінції Саскачеван в червні 1926 року. Побіч ріжних інших інформацій про, населення згаданої провінції є там також інформації про те, де мешканці провінції уроджені. На отсі інформації чуємося обовязаними звернути увагу.

Каже звідомлення статистичного бюра, що на 820,738 жителів Саскачевану було 196,190 уроджених на чужині. З кого-ж складалося те „чужинецьке" населення Саскачевану? Кождий, хто знає провінцію Саскачеван, скаже без вагання, що „чужинецьке" населення тої провінції складається в першій мірі з Українців. За доказом на се не треба богато шукати. В Саскачевані куди не поступишся, почуєш українську мову. Правда, можна в Саскачевані найти і Німців і Москалів (духоборів) і Мадярів і Норвежців, і инших, але тих можна найти і инше десь-недесь, а Українців находиться скрізь. Тимчасом урядова статистика сього не потверджує. Після урядової статистики Українці в Саскачевані стоять між „чужинецькими" народностями на третім місци. Урядова статистика подає нам, що між „чужинецькими" народностями в Саскачевані на першім місци стоять Москалі (Росіяне), бо їх є ніби аж 27,-221. За Москалями слідує народність, яка істнує тільки в канадійській статистиці, але якої на ділі, ніхто в світі не знає, — „Австрійці"; тих показує статистика 11,594. Доперва за „Австрійцями" приходять Українці. Знаєте, скілько найшли їх статистичні урядовці в цілім Саскачевані? 10,-607! Урядова статистика стверджує, що в Саскачевані є майже три рази більше Москалів ніж Українців... Та не попадаймо в розпуку з причини такого малого числа Українців. Се не значить, що вони вимерли. Статистика показує в Саскачевані ще одну народність, котра слідує зараз за Українцями, але про котру вчений світ доси нічого не знає. Се не хто инший, а славні „Ґаліціяне", або Ґалішени. Статистичні урядові найшли в Саскачевані 8,284 „Ґалішенів". Норвежців найшли 9,240, Шведів — 7,282, Німців 2,756, Данців 2,066.

Хто є „Ґаліціяне", про, се нема що богато думати. Се не хто инший, як галицькі Українці. Бо галицький Поляк називає себе завсіди Поляком, а не „Ґаліціянином". Так само Німець завсіди називає себе Німцем, без уваги на те, чи він вродився в Німеччині чи в Австрії. Однакож богато галицьких Українців називають себе доси Австрійцями тому лише, що Галичина належала до 1918 р. до австро-угорської монархії. Австро-угорська монархія розбилася на дребезги, Австрією називаються нині тільки німецькі краї колишньої австро-угорської монархії, Галичина не тільки не має нині з Австрією абсолютно нічого спільного, але й є відгороджена від неї цілою одною державою (Чехословаччина), а богато з канадійських Українців ще й доси називають себе Австрійцями. Що то значить, як люде несвідомі свого ярма, як годі ім зі своїм ярмом!

Коли отже до 10,607 Українців, записаних як Українці, дочислимо 8,284 „Ґалішенів" і 11,594 „Австрійців", то число Українців в Саскачевані підскочить нагло до 30,485. Се не тільки зменшилоб число „чужинецьких" народностей в Саскачевані о дві, але й відсунулоб Москалів з першого місця на друге, і на се місце поставилоб Українців. Природна річ, що враз з тим мусілоб зрости і значіння Українців як горожан провінції. Через поділення себе на три окремі народности Українці самі зменшують своє значіння. Та й се річ ясна як сонце, що з 27,227 Москалями чи то правительство, чи поодинокі люде будуть завсіди більше числитися ніж з 10,607 Українцями. Не називаючи себе для статистики своїм власним і правильним іменем, ми самі зменшуємо своє значіння і свою силу. Чогож відтак маємо дивуватися, що инші народи не хочуть з нами числитися?

Тут слід взяти на увагу і число Москалів, яке подало звідомлення статистичного бюра. З статистики виходить, ніби то в Саскачевані є 27,227 Москалів. Звідки вони взялися? Як відомо, поза духоборами в Саскачевані майже нема Москалів. Звідомлення того самого статистичного бюра з 1921 р. говорить нам, що на цілу Канаду було тоді 12,648 духоборів а з того на Саскачеван припадало 7,166. Чи за пять літ число духоборів в Саскачевані могло зрости в четверо? Очевидна річ, що ні. Звідкиж береться таке число Москалів? Звідти, що за Москалів подали себе многі несвідомі Українці, як инші подавали себе за Австрійців. Колиб припускати, що в Саскачевані число Москалів враз з духоборами зросло за пять літ навіть до 10,000, то все таки лишається ще яких 17,000 людей, які дали себе причислити до Москалів тільки через непорозуміння річи. Значить, число Українців в Саскачевані, уроджених поза Канадою (!), можнаб майже з певністю подавати на 47,000, а не 10,-607.

Говорячи про статистичне звідомлення з 1921 р. в порівнанні зі звідомленням за 1926 р., слід тут замітити, що хоч Українці все ще називають себе і „Австрійцями" і „Ґаліціянами", то поступ таки зробили і то поступ не маловажний. Статистика з 1921 р. говорить, що в Саскачевані було тоді 17,040 „Австрійців". Тепер те число змаліло до 11,-594 „Австрійців". Зменшилося й число „Ґаліціянів" — з 9,-686 в 1921 р. зійшли до 1926 р. 8,284. Росіяне з 28,315 в 1921 р. зійшли до 1926 р. на 27,227. А враз з тим число Українців підросло з 2,096 в 1921 р. до 10,607 в 1926 р. Число Українців зросло в пятеро! Се значить, що Українці таки поступають, хоч і не так скоро, як сего бажалось би.

ВІДОЗВА
ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ВІЛЬШАНИЦЯ КОЛО ТИСЬМЕНИЦІ, ПОВІТ ТОВМАЧ, ГАЛИЧИНА.

Дорогі Земляки! Я одержав від Комітету гарячу просьбу пособити по змозі у їх доброму ділі. Наші брати у рідним селі взялися до праці, і цего літа всіма силами стараються побудувати Народний Дім Т-ва „Просвіти". Будинок має бути на два поверхи, в котрому міститимуться: читальня, кооператив, молочарня та велика галя на віча, концерти, представлення та забави для української молодіжи. Слати нашу лепту Комітет просить на адресу:

Дмитро Герман,
село Вільшаниця коло Тисьмениці, повіт Товмач, Східна Галичина.

з боку руки Комітету:
Daniel Smolij,
35 Essex St., Jersey City, N. J.

Данило Смолій,
Михайло Тимонько,
Василь Татарин.

Авто.

— Ваш чоловік вибрався в подорож автом. Чи маєте вже якісь добрі вістки від нього?

— Вже прислав мені два листи. Один із поліційної стації, другий із шпиталю.

—o—

Стефан Швабик вивів осла на продаж. Якийсь господар захотів купити осла. Стефан Швабик став захвалювати осла: „Купіть, реджу вам щиро! То спокійна, працьовита худобина. Всюди піде за вами, лише на дерево ні. Господар подумав: Мені такого осла не треба, бо навіщо мені такого, що ліз би за мною на яблінку або сливку?" І купив осла. Колиж прийшлося вести осла додому через міст, осел ніяк не хотів перейти. Скільки не набився його господар — нічого не помогло. Мусів господар зробити велике коліно, обминути ріку, щоби привести осла до дому.

— Ага, мудрагелю, то тому ти казав, що осел піде за мною всюди, лише не на дерево! — промовив сердито Стефан Швабик.

—o—

Сута сует.

— Ви, здається, маєте мене за цілковитого ідіота.

— На цьому світі нема нічого досконалого.

—o—

Мудрий Петрусь.

Учитель рисунків казав ученикам нарисувати ріку, а в ріці чоловіка у човні. Петрусь не вмів намалювати чоловіка, тож порадив собі так: Нарисував гарну синю ріку, а на березі таблицю з написом: „Плавання човном заборонене!"

—o—

Як повстає осел?

Один чоловік погнав десять ослів до ліса, щоби привезти на них дров. Коли вертав до дому, наклав дров на девять ослів, а на десятого сам сів. Девять ослів гнав перед собою. Коли вже був близько хати, став рахувати ослів і ніяк не міг дорахуватися: все було девять ослів, а знав, що з дому вигнав був десять ослів. Не рахував десятого осла, на якім їхав. Надійшов якийсь господар, а той чоловік питає його:

— Будьте такі добрі, порахуйте мені моїх ослів, бо я ніяк не можу дорахуватися.

— А скількож має бути тих ваших ослів?

— Я як гнав їх до ліса по дрова, то було десять, а тепер бачу лише девять.

Господар зараз догадався, що той „мудрагель" не рахує того осла, на якім сам їде, тому каже:

— Я бачу одинацять ослів, а не десять.

— Якже це? де? — питається тамтой.

— А ось девять ослів перед тобою, оден під тобою, а ти одинацятий осел, коли так питаєш.

—o—

Дві жінки розмовляють про своїх чоловіків. Вкінці одна каже:

— Мій чоловік сам, каже, що він усе думає про мене, навіть коли є при праці.

— Так, так, я так і думала, як бачила вчора, як він тріпав хідники!

ДЕ ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ.

ГАРКАВЕНКО В БАЛТІМОР, МЕРІЛЕНД.



На просьбу української кольонії великий український силач

ГАРКАВЕНКО

буде боротися в Балтімор

В СЕРЕДУ, 28. МАРТА 1928 Р.

В ГАЛИ ФОЛЛИ ТЕАТРУ.

800 Балтімор улиця.

Гаркавенко дістає богато письм від Українців з ріжних міст, щоби приїхав боротися.

Виступ Гаркавенка в Болтимор викликує велике зацікавлення, тому треба сподіватися, що Українці з Балтимор і околиці прийдут численно подивитися на виступ Гаркавенка, та побачити, як він кладе на лопатки своїх противників. 69-72

ГАРКАВЕНКО ТАКОЖ БУДЕ БОРОТИСЬ В БРУКЛИНІ.

Нарешті Гаркавенко буде боротись і в Бруклині. Через два роки Українці, котрі живуть в Бруклині не мали нагоди побачити, як Гаркавенко бореться. Тепер одержано дозвіл на устроєння боротьби, котра відбудеться **у великій салі Бродвей Арено, на розі Бродвей і Галсей вулиць В СУБОТУ, ДНЯ 31-го МАРТА ц. р.** — Окрім Гаркавенка будуть боротись і инші визначні борці. 71-4

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В ROCHESTER, N. Y.

На просьбу української кольонії Гаркавенко буде боротися в Рочестер, **Н. Й., В ЧЕТВЕР, 29-го МАРТА, в великій Конвеншин Гол.** Будуть боротися ще другі світові борці. Американські часописи в Рочестер лишуть богато про приїзд Гаркавенка. Радимо всім люблячим спорт Українцям в Рочестер і околиці прийти і подивитись, як Гаркавенко кладе на лопатки. 71-3

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ПІДКАМЕНЯ, ПОВІТ БРОДИ, ГАЛИЧИНА.

На просьбу комітету з нашого місточка Підкаменя, яку вже друковано в „Свободі" дня 14. січня с. р., ми, нижче підписані, зорґанізували комітет, щоби прийти з фінансовою допомогою нашим братам у Рідним Краю.

Наші земляки в Підкаменю постановили збудувати Український Народний Дім, деби містилася рідна школа та читальня „Просвіти". Будова має коштувати $2.000 долярів. Вони вже мають площу й яких 300 долярів готівкою — бракує ще $1.700, котрі повинні би бути зложені тут нами — односельчанами, котрі перебувають в Злучених Державах та Канаді. Про конечну потребу Народнього Дому в Підкаменю не треба богато говорити, бо кожний свідомий Українець знає, що всяка будова українських домів, рідних шкіл та читалень приближує наше національне визволення.

В національних народних інституціях лежить наша будучність. Коли Поляки, яких є менче, можуть ставити свої доми, то чому ми, Українці, не можемо поставити народньої святині в ріднім місточку, де будуть гуртуватися наші брати та сестри для скріплення народнього духу до дальшої боротьби за Українську Незалежну Державу.

Отже просимо усіх односельчан і всіх Українців з повіту Броди, поможіть збудувати нашим братам цю народню святиню в нашім любім Підкаменю.

За Комітет:

Антін Пасічник, голова;
Андрій Барщевський, кас.;
Микола Гуліґроцький, секр.;
І. Римець, І. Плашовецький,
В. Васильків, члени комітету.

Всі жертви посилати на руки Андрія Барщевського, касієра, на таку адресу:

Andrew Barshchewsky, 113 Ave. A., New York City, N, Y.

або до Галичини на адресу:

Stefan Kyrytowych, Podkamień, powiat Brody, East Galicia, Europe.

ВІДОЗВА

до односельчан села Словіта, перемищлянського повіту, Галичина.

Дорогі Земляки! Виділ читальні „Просвіта" в мойому рідному селі Словіта поручив мені звернутися до братів в Америці за допомогою та занятися збіркою на Український Народний Дім читальні „Просвіта", якого будову вже започатковано. Бачучи їх щиру працю серед тяжких матеріяльних відносин в теперішню пору, я занявся збіркою між чужими та знайомими. До цього часу удалось мені зібрати $34.00. До вас, краяни зі Словіти, звертаюся, щоби ви потрудились збіркою в Ню Йорку та Бруклині між собою та між краянами з Кривача, Мотулина, Лунїва, Якторова, Липовець, Унева, Глинян. Хто хотівби мати відозву, хай пришле свою адресу й я сейчас її вишлю. Збірка поступає далі, а під цю пору зібрані гроші висилається на руки комітету читальні „Просвіти" в Словіті.

Імена жертводавців: Дмитро Захарчук $20.00; Н. Денос, Я. Гуменюк, І. Гоняк, А. Шнер по 50 ц. о. Склонкович, Др. Процик, П. Сіровий, В. Котуля, В. Хоманець, І. Пелех, Т. Шкорода, И. Лозор, С. Ялечко, Т. Даминич по $1.00; о. Лев Кушнір, С. Дзюба, І. Федина, Д. Кучмак по 25 ц.

Дмитро Захарчук,

Box 1915, Pittsburgh, Pa

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА за лютий 1928 року.

ВІДДІЛ 15.

Бр. св. Михаїла в Бріджпорт, Па.

Жертви з каси відділу, від членів і з пушок проголошено.
Дісльано від членів $1.50
Разом $1.50
Сарабун Лука $1.00
Чернецький Михайло 50

ВІДДІЛ 27.

Бр. св. Петра і Павла в Нюарк, Н. Дж.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісльано жертви з пушок $12.24
Разом $12.24

ВІДДІЛ 28.

Бр. св. Димитрія в Маганой Плейн, Па.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від части членів проголошено.
Дісльано від членів 23.00
З пушки 1.00
Разом $24.00
Бабяк Микола $2.00
Цюпаска Василь 1.00
Формасюк Олекса 1.00
Грушевський Іван 2.00
Каламуй Василь 1.00
Карліцький Михайло 1.00
Лещак Олекса 1.00
Музика Іван 1.00
Пасічник Микола 1.00
Пасічник Олекса 1.00
Семчишин Кость 1.00
Шавель Михайло 5.00
Шарий Микола 1.00
Шевчук Василь 1.00
Захарюк Григорій 1.00
Томчук Дмитро 2.00

ВІДДІЛ 39.

Бр. св. Петра і Павла в Сиракюз, Н. Й.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від части членів і з пушок проголошено.
Дісльано від члена 5.00
Разом $5.00
Михайло Клюсик $5.00

ВІДДІЛ 52.

Бр. св. Івана Хрестителя в Голиок, Масс.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісльано від членів $18.00
Від не членів 5.00
Дохід з підприємства 13.00
Разом $36.00
Намака Лука $1.00
Процишин Ілія 5.00
Хрупалик Дмитро 2.00
Хрупалик Теофіля 1.00
Клемик Стефан 1.00
Вавришин Ілія 5.00
Кисть Микола 1.00
Доскач Йосиф 1.00
Бішко Іларій 1.00

ВІДДІЛ 75.

Тов. Запорожська Січ в Дітройт, Міш.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісльано жертву з коляди $10.00
Дрібні жертви з пушок 7.00
Разом $17.00

ВІДДІЛ 83.

Тов. ім. Івана Франка в Филадельфії, Па.

Жертва з каси відділу .... $—
Жертви від части членів і з підприємства проголошено.
Дісльано від членів 7.00
Разом $7.00
Маленцевич Йосиф $2.00
Горобйовський Михайло 2.00
Кляпко Михайло 1.00
Карбівник Роман 1.00
Дмитруш Григорій 1.00

ВІДДІЛ 87.

Бр. св. Василія в Ланкастер, Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісльано від членів .... $ 2.00
Дрібні жертви з пушок 10.10
Разом $12.10
Хорт Семен $1.00
Максимик Василь 1.00

ВІДДІЛ 91.

Бр. св. Володимира в Мікіс Ракс, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів і з підприємства проголошено.
Дісльано від членів $7.00
Разом $7.00
Кухта Василь $1.00
Олексишак Василь 1.00
Брона Василь 1.00
Кащій Михайло 1.00
Кащій Ксеня 1.00
Кубан Василь 1.00
Ланчак Михайло 1.00

ВІДДІЛ 99.

Бр. св. Николая в Вілксбарє, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісльано жертву з ювилейного концерту відділу $55.30
Разом $55.30

ВІДДІЛ 102.

Бр. св. Петра і Павла в Клівленд, О.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.
Дісльано від членів $8.00
Дрібні жертви з пушки (зібрав Йосиф Хміль) 8.00
Від не члена 1.00
Разом $17.00
Дурдела Евстахій $3.00
Ольшаницька Марія 2.00
Шалаїй Онуфрій 2.00
Шмагала Дмитро 1.00

ВІДДІЛ 104.

Бр. св. Николая в Перт Амбой, Н. Дж.

Жертви від части членів проголошено.
Дісльано жертву з каси відділу $25.00
Від членів 65.00
Разом $90.00
Федюн Григорій $2.00
Бобик Петро 2.00
Чесновський Василь 1.00
Демкович Григорій 1.00
Гонимар Юрій 1.00

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ЧЕСТЕР, ПА.

На Народний Дім в селі Городищі, пов. Самбір.

Односельчане села Городище, пов. Самбір, які перебувають в околицях Филаделфії та Честер, Па., зложили жертви на будову Народного Дому у згаданому селі.

О. Бережницький $6.00; В. Ситкевич, А. Купура, Л. Монастирська, Е. Чеснович, М. Проречеська, Е. Левицька, М. Петришин, А. Багрій, П. Лемберська, І. Вороньчак, Д. Багрій, М. Вороньчак по $5.00; І. Москвяк $4.00; М. Городиська, Ю. Онищук по $3.00; Ю. Ситкевич, П. Билинська, Л. Ступницький, І. Янусевич, Г. Билинський, Д. Явірський, П. Волошанська, Г. Ворончак по $2.00; С. Ворончак, П. Новосильська по $1.50; А. Городиська, В. Городиський, І. Димко, О. Клебан, О. Кульчицька по $1.00. — Разом $100. Гроші вислано на адресу кооперативи.

Комітет збірки звертається до всіх односельчан с. Городище, які ще до цього часу не зложили своєї жертви, та котрі мешкають по инших містах, складати свою лепту.

Ми одержали лист від комітету будови Народного Дому, в якому вони дякують за повицу жертву і повідомляють, що в короткім часі розпочинають будову. Тому проситься вас, родимці, не відкладайте цієї справи, а скорше вирішайте. Підтримайте святе діло й дайте нашій молоді можливість виховатися в українськім національним дусі.

За комітет збірки:

Н. Ворончак,
В. Ситкевич,
О. Бережницький.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

З коляди на Рідну Школу.

Заходом бр. св. Юрія, від. 160 У. Н. Союза, відбулася різдвяна коляда, котру призначено на Рідну Школу. Колядували: Максим Поштолян, Іван Шемберко, Теодор Сташків, Станислав Івансців і Онисим Александрович.

Імена жертводавців: С. Іванців, І. Шемберко, Беберний, І. Верняновський, Г. Данилюк, Д. Оришук, Возний по $2.00; С. Бойко, І. Париляк, С. Ковечук, О. Александрович, Самборська, І. Іванців, Г. Гірмяк, Волос, Т. Миць, Т. Біловус, М. Лесів, А. Грабар, І. Атаманів, Г. Сташків, М. Костишин, Я. Притика, Маланка, М. Заборський, Т. Варчин, Анастазія Шемберко, М. Поштолян по $1.00; Диминюк, Зозян по 50 ц.; Смоклюк 25 ц.; збірка без виказу імен Александровича $4.75. Разом $41.00.

Гроші переслано до „Обєднання".

М. К., секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На будову читальні „Просвіта" в с. Жукові, ланцуцького повіту, Галичина.

Імена жертводавців: М. Гісь $5.00; М. Дармограй, П. Василенко по $2.00; І. Лохман, Т. Седорак, І. Вочастий, М. Гришко, А. Гісь, С. Гвіздь, Ю. Ажинський по $1.00; М. Ажиський $2.00; М. Занчук, М. Лечарний, Д. Осціяк, А. Дуда, А. Слітар, В. Твадбурський, К. Псиф, А. Кукевка, І. Брод по 50 ц.; В. Шеґда І. Бушевич по 25 ц. — Разом $23.00.

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку.

Українці! Берімся будувати Українські Народні Доми, де-б ми могли пізнати науку та світло. Коли буде просвіта, будемо сильні і вороги з нами числитимуться.

Іван Климко, голова
Михайло Римар, касієр
Михайло Маречко, секр.

622 N. 4th St., Philadelphia, Pa.

— Дуже гарна дівчина ця Канарчуківна, а розуму у неї за двох.

— Знаєш, то найвідповіднійша жінка для тебе!